

V úpické hvězdárně mají k vesmíru blíže, kraj otevřel nové návštěvnické centrum

7.11.2023 - | Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Otevřením odborného pozorovacího centra jsme přiblížili astronomii a její poznatky především návštěvníkům hvězdárny.

„Zájemci tak dostanou možnost se přímo účastnit odborných astronomických pozorování, a také se seznámí se zpracováváním a archivací dokumentů. V podstatě daleko lépe poznají oblohu a budou vědět, co se na ní dá pozorovat. Jednou z novinek je například sledování vesmíru i v nočních hodinách,“ řekla náměstkyně hejtmana Martina Berdychová odpovědná za oblast kultury a cestovního ruchu.

Centrum je vybavené nejnovějšími technologiemi a nabídne různé programy a aktivity pro všechny věkové skupiny. Zájemci se tak přímo zúčastní odborných astronomických pozorování, seznámí se například s pozorováním Slunce, s meteorologií a seismikou. Nové výpočetní centrum umožní ovládání přístrojů a dalekohledů i následné prezentování výsledků pozorování buď přímo on-line, nebo v případě nepříznivého počasí ze záznamu. Mezi novinky patří i zařazení nočních pozorování a sledování Slunce v astronomické kopuli s robotizovaným dalekohledem.

„Soustředění pozorovacích aktivit a výstupů do jednoho místa umožní návštěvu hvězdárny i zájemcům s různými zdravotními problémy, například vozíčkářům, kteří nemají možnost se do kopule z konstrukčních důvodů prakticky dostat. Svůj prostor zde naleznou i lidé s postižením zraku, pro které je nově připravena expozice haptických modelů astronomických objektů,“ dodala náměstkyně Berdychová.

Stavba nového návštěvnického centra začala na podzim 2022, kdy stavbaři zbouřali nezděnou přístavbu tzv. slunečního domku a provedli celkovou rekonstrukci jeho zděné části. Zde instalovali nové elektrické rozvody, vytápění včetně rekuperace vzduchu, podlahy, vnější a vnitřní omítky včetně zateplení. Na kompletně vyměněnou střechu umístili novou astronomickou kopuli pro pozorování Slunce.

Celkové náklady na zhotovení projektu jsou ve výši 4,99 milionu korun včetně DPH. Na financování se podílel Královéhradecký kraj 3,5 miliony korun a část pokryla dotace z Národního programu podpory cestovního ruchu v regionech ve výši 1,49 milionu korun.

Hvězdárna v Úpici založená před 60 lety patří mezi nejmenší hvězdárny v Česku, ale svým zaměřením je také jednou z nejpestřejších svého druhu. Popularizuje astronomii a specializuje se na kulturně-osvětovou a vzdělávací činnost přírodovědného charakteru pro širokou veřejnost. Jejím zřizovatelem je Královéhradecký kraj.

<https://www.khk.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/v-upicke-hvezdarne-maji-k-vesmiru-blize--kraj-otevrel-nove-navstevnicke-centrum-391964>